

Rádiótelefon a településeknek

Telefont kapnak 1970 végéig azok az 50-100 lakosú vagy ennél nagyobb települések, amelyek a nagyközségektől távol fekszenek.

Néhány megyében — társadalmi összefogással — már elkészült az ilyen „segélykérő” telefonhálózat. Az Alföldön és a hegyvidékeken azonban számos település olyan távolságra van a legközelebbi községtől, hogy a telefon bevezetése túlságosan sokba kerülne (egy kilométer vezeték felszerelése csaknem 30 ezer forint). A Posta Vezérgazgatóság ezért elhatározta, hogy a községektől 4-5 kilométernél messzebb levő lakott területeket telefonpótló rádióállomással fogja ellátni.

A Budapesti Rádiótechnikai Gyar már elkészítette, s a Posta a napokban ki is próbálta az „életmentő” rádiótelefon mintapéldányát. A 120 centiméter magas, 40 centiméter széles lapos dobozba szerelt tranzistoros rádiótelefont ugyanúgy kell használni, mint a szokványos telefonokat: feltárcsázzák rajta a szükséges számot, az impulzusokat a rádióhullámok a legközelebbi postahivatalba „szállítják”, ott egy vevőkészülék „lefordítja” és a kábeles telefonhálózatba továbbítja azokat. A készülék hatósugara 20 kilométer.

Ilyen telefonpótló rádióadó-vevőkét kapnak a külvidéki ma még elzárt települések s a hegyvidéki turistaházak is.

Nyáron — téli gondról

Sajtótájékoztató a tüzelőellátásról

A Belkereskedelmi Minisztériumban hétfőn Borsos László miniszterhelyettes az egész lakosságot érintő közérdekű témáról, a tüzelőellátásról tájékoztatta az újságírókat.

Elmondotta, hogy az 1969-70. évi fűtési idényre a múlt évinél nagyobb árukészletekkel készült fel a belkereskedelem.

Nyugodt, kiegyensúlyozott ellátást tesz lehetővé a rendelkezésre álló 8 200 000 tonna szénfésülés és tűzifa. Összehasonlításképpen a miniszterhelyettes közölte, hogy tavaly 7 855 000 tonna szilárd tüzelőanyagot, vagyis szenet és fát értékesítettek a belkereskedelem vállalatai. Ez már tavaly is kiegészült — a növekvő mennyiségben tüzelés céljára is szolgáló — szénhidrogénekkal, gázzal, fűtőolajjal, amelynek felhasználása újabb 40 százalékkal nő.

A kereskedelem fokozott figyelmet fordított arra, hogy javuljon a forgalomba kerülő tüzelőanyagok minősége és növekedjék a kalóriaértéke. A szénfésüléséknél a javuló minőség a tavalyinál mintegy 3 százalékkal magasabb kalóriaértéket eredményez. Növekszik a lakosság körében legkedveltebb borsodi szén és a jó minőségű hazai brikettek mennyisége. Az alacsonyabb kalóriaértékű lignit részaránya 1965-

még 16,6 százalék volt, tavaly már 3,1-re csökkent, ebben az évben pedig 2,5 százalék lesz.

Tűzifa bőségesen van és korlátlanul kapható.

Nem ilyen kedvező viszont a helyzet az NDK-brikettnél: 40 százalékkal kevesebb érkezik, mint az előző években. Tavaly 50 ezer vagon volt, erre az évre azonban csak 30 000 vagon szállítást tudtak az exportőrök vállalni műszaki, technológiai, valamint munkaerő-problémák miatt. Ez sok olyan vásárlót érint, aki korábban már NDK-brikett tüzelésére rendezkedett be. A hiányzó mennyiség pótlására a belkereskedelem

hazai brikettrel és tűzfáról gondoskodott. A legjobb hazai brikettből, a mecsekiből 100 000 tonnát hoznak forgalomba, s ez, bár olcsóbb, mint az NDK-brikett, magasabb kalóriaértékű. A iakosság egy része kevéssé ismeri a hazai briketteket, közöttük a már említett mecseket, a dorogit, a tatányait és a várpalotait, amelyek jó minőségűek és sokan csak azoknak a gyengébb briketteknek a kedvező tapasztalataira emlékeznek, amelyek gyártását még megszüntették. A miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy e téren az érdekelt lakosság fokozottabb tájékoztatása

szükséges és helyesnek bizonyulna annak az ötletnek a megvalósítása is, hogy próbatüzelésre mintákat adna a TÜKER.

A SZOT-tüzelőakció lebonyolításában ez évben sincs lényeges változás.

az előző évhez hasonlóan 850 millió forint a tüzelőakció keretösszege.

Már tavaly is azt tapasztalták, hogy az akció iránt csökkent az érdeklődés, az utalványokat csupán 690 millió forint értékben vették igénybe.

Arra a kérdésre, hogy

mit tesz a kereskedelem a lakosság jobb, kulturáltabb kiszolgálásáért,

a miniszterhelyettes a következőket válaszolta:

— Fenntartjuk a tüzelőanyag-megrendelés eddig bevált rendszerét, de bővítjük és korszerűsítjük a megrendelőirodák hálózatát. A kereskedelmi szakemberek igyekeznek annak a jogos kívánságnak eleget tenni, hogy a **szállítási időket** pontosan megjelöljék és betartsák. Szükségesnek bizonyul azonban, hogy ismétellen felhívjuk a vásárlók figyelmét arra, hogy a szállításon megkönnyítése érdekében

a tüzelőt a legrövidebb időn belül, lehetőleg még a nyáron szerezzék be.

Ez egyébként a közületekre is vonatkozik.

— A vevők érdekében, védelmében

új szén szabványt dolgoznak ki, amelyben pontosan meghatározzák, hogy a tüzelőanyagban milyen százalékban lehet apróbb szemcse vagy por. Korábban már próbálkoztak a tüzelőanyagok előrecsomagolásával, s bár ez akkor, feltehetően az érdekelték hiányos tájékozottsága miatt, nem talált nagy keresletre, de mert egy bizonyos vásárlóréteg számára könnyebbé vált jelenthet, ismét szándékoznak forgalomba hozni 5-20 kilogrammos előrecsomagolt briketteket. Hasznosnak bizonyuló kezdeményezés az is, hogy a kereskedelem és a bányászati együttműködve a hazai tüzelőanyagok korszerű felhasználása érdekében, új tüzelőberendezéseket terveztek.

„Mechanizmus van”

Egy sokat bukdácsoló igazgató leváltása volt a vita téma. A beszélgetésből nyilvánvalóvá vált, hogy kisebb visszaélései és súlyos erkölcsi kilengései miatt az illető alkalmatlan a vezetésre. De hosszú éveken át és a legnehezebb időkben is szép eredményeket ért el az irányítása alatt álló vállalat, így, ha a felmentési szükségességét nem is vitatták, a módját, a részleteit alaposan meg-hányták-vetették. Ennek során tette fel valaki a kérdést: „Nem kellene egy év próbaidőt adni neki? Hisz mechanizmus van és ő nehezebben szokja meg az újat?”

Hagyjuk figyelmen kívül, hogy valamilyen gazdasági mechanizmus őt, sőt harminc évvel ezelőtt is volt. Azt se firtassuk, hogy mennyire alkalmas a vezetésre, aki nem elég érzékeny a szükséges változások iránt. Csupán arra a kijelentésre figyeljünk, hogy „mechanizmus van”, mert ez már ismerős, több alkalommal is hallhatjuk. Például a piacon, amikor a szokásosnál borsosabb árat kérnek a zöldségért, néhány háziasszony mondogatta: „Persze, hogy drága: mechanizmus van!” A napokban pedig egy vendéglátó vállalat vezetője mesélte, hogy karbantartó lakatosuk és villanyszerelőjük ezután nem sajátmagának csinálja a virágállványt, ha éppen nincs rossz kapcsoló, vagy zár hanem a cégnek készíttik ugyanezt, mivel „mechanizmus van”. De mi köze van az új gazdaságirányítási rendszerhez az alkalmatlan igazgató leváltásának, a munkaidőben fuszogató munkásoknak és a szélsőséges időjárásnak? Nyilvánvaló, hogy semmi. De ha nyilvánvaló, minek vesztegetjük rá az időt?

Amikor pártunk kezdeményezte a gazdaságirányítási rendszer megreformálását, abból indult ki: meg lehet és meg kell gyorsítani fejlődésünket. A gazdasági alap adott ehhez. Hogy gyorsabb léptekkel haladjunk a szocialista társadalom felépítésében, annak „csak” az a feltétele, hogy a sajátos adottságainkat jobban figyelmebe vevő egyének és közösségek felelősségére és érdekeltiségére jobban építő rendszerrel irányítsuk a gazdálkodást. Ez az elkövetés védelemre nem szorul, hisz az új gazdaságirányítási rendszer rövid 18 hónapos fennállása alatt mindannyiunk szemelátára bizonyította: sikerrel biztató útnak vágunk neki. Sikereink mértéke éppen azon múlik, hogy milyen gyorsan és következetesen tudjuk valóvá váltani az új rendszert. Igen, de az eredményes munkához érteni kell: mit, miért teszünk? Ez a magyarázata annak, hogy a párt- és tömegszervezetek aktivistái miért fordítottak annyi energiát és időt az új gazdálkodási rend megteremtésére, és miért áll továbbra is ez a kérdés az agitációs munka előterében, és ez magyarázza azt is, miért válaszolunk egy olyan „ártatlan” kijelentésre, hogy „mechanizmus van”.

Az új mechanizmus legkisebb részletében is céljaink szolgálatába állított, tudatosan kiépített rendszer. Mérnöki vagy inkább közgazdasági, de mindenesetre tudományos pontossággal felépített rend, mely éppen azért, mert a sajátos magyar viszonyokra épül, egyedülálló a világon, ha hasonlók találhatók is a baráti országokban. Mint minden tudományos rendszer, ez is folytonosan változik az újabb ismeretek, saját feladatainak és eredményeinek összetevése, jobb megismerése révén.

Az új irányítási rendszert, ahogy azt az eltelet rövid idő alatt megjelent új rendelkezések is bizonyítják, állandóan gazdagítjuk, finomítjuk, javítjuk a megfontolt, biztonságos haladás szem előtt tartásával. Sőt, egyre nagyobb figyelmet fordítunk a gazdálkodás „kisugárzására”, azokra a hatásokra, amelyek az élet más területein jelentkeznek, mint például a demokratizmus fejlesztésének kérdései. Nyilvánvaló, hogy minél többet tudnak szakszerű javaslatokat adni ehhez a munkához, vagy bírálni, annál jobb lesz az eredmény. Minél több szakszerű véleményre és építő bírálatra van tehát szükség — ilyen „mechanizmus van”.

Pünkösti Árpád

Asszonybrigád a szövődésben

IRIGYSÉG NÉLKÜL

Az újszegedi gyár szövődései között nem lehet beszélni. Ezért munkaidő után sikerült csak időt szakítani kis eszmecsere az Egyetértés II. brigád tagjaival. A klubszobában a szocialista brigádmozgalmat három ismert programpontját boncolgattuk: azt próbáltuk kihámozni, hogy mennyire valósul meg mindennapi életünkben a szocialista módon való élés, munka és tanulás.

Kiderül, mire értik az általánosításokat. A szocialista versenyben jeleskedő brigádoknak homályosan adják meg a tennivalót: emeljék a termelés mennyiségét és javítsák a minőséget. Így önmagában ez helyes célkitűzés, de letről nézve, a szövődések zajában értékelve igen csak általánosnak, néha megfoghatatlannak tűnik. Ezt is elmondta volna ott a szakmai konferencián, de kötötte a leírt szöveg.

— A termelésben való magatartás, az általános emberi tartás, nyilvánvalóan a szocialista módon élni célkitűzés valóra váltását jelenti, — mondja Mátrai Júlia, aki immár másfél évtizede dolgozik az újszegedi szövődésben. — S merem állítani, hogy ahány ember, annyi különböző vonás. Vagyis nem csak a brigádok között vannak különbségek, hanem a brigádon belül is. Ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni, érdemes ehhez igazodni.

Értés és megértés

A szövődés munkásnői megértő emberek. Olyan dolgokat is természetesen vesznek, amelyekről valamikor elfeledtek a munkások, sőt még az sem volt ritka, hogy az elfeledkezés mögött nagyon is komoly megfontoltság rejtőzött. Ez pedig a szakmai ismeretek, az évek és évtizedek alatt szerzett tapasztalatok továbbadása a kezdőknek.

— Nekünk foglalkozni kell a fiatalokkal, azokkal, akik most jöttek a gyárba, — vallják a brigád tagjai.

A megértés rejtőzik a mozgalom első célkitűzésének valórválásában is. Szocialista módon élni, — izlelgetik a fogalmat.

Példát mondanak. A sok közül is emlékezetes nekik, hogy a fiatal Fazekas Mária milyen jól dolgozik. Másfél éve került a szövődésbe, most szakszervezeti bizalmi, kitűnő szövődő, elfogadhatóan jó keresettel. A kislány akkor látott életében először szövődéget, amikor a gyárba került. Most az elsők közé verkedte magát, lassan elhagyja tanítómestereit.

— Ezt irigység nélkül mondjuk, — hangsúlyozták többen is.

Nyert ügyek

Néha lebecsülik az asszonyokat a gyárban, de mert egy bizonyos vásárlóréteg számára könnyebbé vált jelenthet, ismét szándékoznak forgalomba hozni 5-20 kilogrammos előrecsomagolt briketteket. Hasznosnak bizonyuló kezdeményezés az is, hogy a kereskedelem és a bányászati együttműködve a hazai tüzelőanyagok korszerű felhasználása érdekében, új tüzelőberendezéseket terveztek.

— Majd meglátják, majd bebizonyítjuk, — válaszolták önérzetesen.

A vetélkedőn tizenhét brigád indult, s az Egyetértés II. az első lett. Igaz, hogy gyakran kinevették őket, amikor szorgalmasan készültek a versenyre. Nyertek, s büszkéek az eredményre. Nem nevetnek a második helyezetten és nem irigyek azokra, akik később továbbjutottak a versenyben.

Lengyel jubileum

Július 22-én ünnepli a népi Lengyelország születésének negyedszázados évfordulóját. A küszöbönálló jubileum alkalmából Tadeusz Hanuszek, a Lengyel Népköztársaság új budapesti nagykövete hétfőn sajtótájékoztatót tartott a Lengyel Kultúrában.

Bevezetőben vázolta azt a pusztulást, amelyet Lengyelország a hitleri fasiszta megszállás és a háború éveiben elszenvedett. Több mint 6 millió lengyel vesztette életét és a nemzeti vagyonnak mintegy 40 százaléka pusztult el. Az abszolút számok tü-

rében a Szovjetunió után Lengyelország szenvedte el emberéletben a legnagyobb veszteséget. A nagykövet kiemelte a magyar és a lengyel nép hagyományos barátságát, amely a felszabadulás után új formát és tartalmat kapott azáltal, hogy mindkét nép a szocializmust építi. Közvetlen és intenzív kapcsolatok jöttek létre magyar és lengyel városok között, a lengyelek tízezrei töltik szabadságukat magyar üdülőhelyeken és a magyar turisták nagy számban keresik fel a lengyel Tátrát és a Balti-tengert.

Háromszázezer SZOT-beutaló

Mióta megemeberte magát az időjárás, telt ház van a Balatonon, a hegyekben, a Velencei-tónál és a többi nyaralóhelyen. Üdülőkben, turistaszállókban, úttörő- és KISZ-táborokban, az Expressz ifiutalpjában és másutt az idén összesen 700 ezren élvezik a kedvezményes üdülés örömeit.

— Ebből a SZOT 240 ezer felöltött és 60 ezer gyermek kedvezményes üdülését biztosítja — mondták a SZOT üdülési főigazgatóságán. — Csupán a nyár folyamán 190

ezer felnőt és gyermek üdülhet SZOT-beutalóval, ezen belül 143 ezer a június 5-től szeptember 5-ig tartó főidényben.

A számok — önmagukban — nagyok, az igények azonban még nagyobbak. (A szakszervezeteknek több mint 3 millió 300 ezer tagjuk van!) A beutalókat 12 ezer szakszervezeti alapszerv között kell elosztani, így egy-egy alapszervre a legjobb esetben is csak 10-12 jut-hat.

— Az idén az is baj, hogy kevesebb az üdülőépület, mint amennyi lehetne — mondták a SZOT-ban. — Az építőipar sokkal adósunk maradt.

A SZOT az idén szállodákban is bérelt szobákat, hogy az építőipar hibájából hiányzó férőhelyeknek legalább egy részét pótolja. Szerencsére a vállalatok is egyre több saját üdülőt építenek, így több dolgozójuk juthatott kedvezményesen beutalóhoz.

Végül egy adat a külföldi cseréüdüléseiről: idén — SZOT-beutalóval — már több mint 13 ezren utaztak a szocialista országokba, közülük sokan az Al-Dunán és a Duna felső szakaszán határo-üdülésen vettek részt.

A koreai küldöttség fogadása

Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke hétfőn fogadta Kang Rjang Uk-nak, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság legfelső népi gyűlése elnöke elnökének, a Haza Egységéért Küzdő Demokratikus Front elnöki kara tagjának, a békevédelmi nemzeti bizottság elnökének vezetésével hazánkban tartózkodó koreai küldöttséget. A szívélyes, baráti légkörű találkozón Kállai Gyula tájékoztatta a vendégeket hazánk életének, bel- és külpolitikájának legfontosabb kérdéseiről. Kang Rjang Uk meglehetősen emlékeztet meg Magyarországon szerzett tapasztalatairól, a magyar és a koreai nép barátságáról.

Ezt követően Kállai Gyula ebédet adott a vendégek tiszteletére. Az ebéden Kállai Gyula és Kang Rjang Uk pohárköszöntőben méltatta a két nép egyre erősödő barátságát.

KEDD.
1969. JÚLIUS 8.

DELMAGYARORSZAG 3